

Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge
Org.nr. 262000-0071

Info.h@hushallningssallskapet.se
Rektor Tova Johansson
tova.johansson@hushallningssallskapet.se

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter prioriterad tillsyn i Helgesbogymnasiet
i Kalmar kommun

2015-06-25

2 (16)

Dnr 44-2014:7891

Tillsyn i Helgesbogymnasiet

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge (262000-0071) under våren 2015. Helgesbogymnasiet besöktes av Skolinspektionen den 18–19 maj 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2013/14 avslutade 94 procent av eleverna på Helgesbogymnasiet utbildningen med avgångsbetyg och den genomsnittliga betygspoängen är 12,1. Motsvarande värde för naturbruksprogrammen i riket är 83 procent och 13,8 betygspoäng.

2015-06-25

3 (16)

Dnr 44-2014:7891

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2015-12-28
Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Föreläggande	2015-12-28
Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-12-28
Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-12-28
Garanterad undervisningstid i yrkesprogram	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Helgesbogymnasiet har relativt goda kunskapsresultat, då nästan alla elever erhåller avgångsbetyg. Skolan måste dock skapa bättre förutsättningar för eleverna på introduktionsprogrammet, programinriktat individuellt val (IM PRO), så att eleverna så snart som möjligt kan antas till naturbruksprogrammet.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete omfattar inte samtliga kompetenser. Detta har medfört att det inte finns specialpedagogisk kompetens i arbetet med extra anpassning av undervisningen och inte heller vid utredningar av elevers behov

2015-06-25

4 (16)

Dnr 44-2014:7891

av särskilt stöd. Vidare finns det en elev på skolan som är i behov av särskilt stöd och som inte har fått det särskilda stödet som eleven har rätt till.

Helgesbogymnasiet kvalitetsarbete behöver förbättras. Rektorn har inte tillräckligt underlag för att besluta om prioriterade utvecklingsområden och fördela resurser efter olika elevers förutsättningar och behov. Arbetet med att planera, följa upp och utveckla utbildningen behöver genomföras kontinuerligt och systematiskt. Vidare behöver rektorn leda och samordna arbetet med att analysera resultaten och vad i verksamheten som påverkar och orsakar resultaten. Kvalitetsarbetet måste dokumenteras så att skolans resultat och utveckling kan följas över tid.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge att senast den 28 december 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8–9 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

2015-06-25

6 (16)

Dnr 44-2014:7891

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Säkerställa att skolan skyndsamt utreder elevens behov av särskilt stöd om det visar sig att stöd som getts i form av extra anpassning inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Säkerställa att skolan ger elev i behov av särskilt stöd ett sådant stöd.

Motivering till bedömning av brist

Skollagen anger att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på nationellt prov, uppgifter från lärare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassning inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att en sådan anpassning inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges ett sådant stöd.

I läroplanen för gymnasiet (Lgy 11) anges att rektorn ansvarar för att undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att elever som behöver särskilt stöd eller andra stödåtgärder får detta.

Helgesbogymnasiet har arbetsformer för att uppmärksamma elevers behov av extra anpassning och särskilt stöd. I intervjuer med rektorn och lärare framkommer att om en elevs eventuella behov av särskilt stöd uppmärksammas är det undervisande lärare och elevens mentors uppdrag att kartlägga elevens behov av särskilt stöd. Vidare är skolans rutiner att rektorn samråder med elevhälsan, efterfrågar underlag från elevens grundskola och det förekommer även att skolsköterskan via skolläkaren skickar remiss till Barn- och ungdomspsykiatrien för utredning av en elevs behov. Enligt rektorn och elevhälsan görs, utöver detta, inga pedagogiska kartläggningar av elevers behov av särskilt stöd av skolans persona. Rektorn anger som skäl att skolan inte har tillgång till specialpedagogisk kompetens.

I de ärenden som rektorn gör en pedagogisk bedömning av om eleven är i behov av särskilt stöd ansöker hen om extra medel från elevens hemkommun. Får skolan avslag på ansökan om extra medel från hemkommunen finns det inte ekonomiska resurser att ge elev särskilt stöd, enligt rektorn. Enligt den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt rektorns bedömning finns det en elev på skolenheten som är i behov av särskilt stöd som inte har fått det. Elevärendet har varit känt av rektorn sedan hösten 2014 men elevens behov av särskilt stöd har först under våren 2015 utretts av skolan. Eleven har nu fått F-varning i flera ämnen och har behov av särskilt stöd i flera ämnen. Rektorn har ansökt om extra medel från elevens hemkommun men fått avslag och eleven har därmed inte fått särskilt stöd. Sammantaget visar utredningen att rektorn inte tagit ansvar för att skyndsamt utreda elevens behov av särskilt stöd och inte heller sett till att hen fått det särskilda stöd hen har rätt till.

2015-06-25

7 (16)

Dnr 44-2014:7891

Skolinspektionen bedömer att Helgesbogymnasiet brister i att skyndsamt utreda elevens behov av särskilt stöd. Vidare bedömer Skolinspektionen att skolan brister i att ge en elev särskilt stöd som skolans utredning visat att hen har behov av.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten på Helgesbogymnasiet inte uppfyller författningarnas krav i avseendet elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete finner Skolinspektionen skäl att förelägga Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. (17 kap. 3-7§§ skollagen)

2015-06-25

8 (16)

Dnr 44-2014:7891

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Säkerställa att elever på programinriktat individuellt val (IM PRO) får undervisning i de ämnen som eleven inte uppnått kunskapskraven i enligt Läroplan för grundskolan (Lgr 11).

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att syftet med programinriktat individuellt val (IM PRO) är att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett nationellt yrkesprogram och att de så snart som möjligt ska kunna antas till programmet. Vidare följer av förarbetena (prop. 2009/10:165 s 437) att eleverna kommer att behöva olika lång tid för att nå godkänt betyg i de ämnen som krävs för att de ska bli behöriga till programmet och vissa elever kan behöva läsa på programinriktat individuellt val under en längre tid än ett år. Utgångspunkten ska dock vara att förkunskapskraven och det särskilda stödet som varje elev har rätt att få för att nå målen, ska möjliggöra för eleven att inom programinriktat individuellt val att bli behöriga inom högst ett år.

De elever på Helgesbogymnasiet som studerar på programinriktat individuellt val och inte har uppnått kunskapskraven i engelska, svenska eller matematik enligt grundskolans kursplan, läser grundskole- och gymnasiekurser parallellt. De individuella studieplaner som Skolinspektionen tagit del av visar att kursstart och kursslut för grundskole- och gymnasiekursen sammanfaller, och för några elever är såväl grundskole- som gymnasiekursen planerad att genomföras under tre år. Vidare framgår av intervjuer med elever att introduktionsprogrammets elever är schemalagda på kursen engelska 5 tillsammans med sin klass på naturbruksprogrammet och att undervisningens innehåll och läromedel baseras på gymnasieskolans kursplan. Elever på introduktionsprogrammet får ibland egna uppgifter och hjälp av läraren under lektionerna, men inte lärarledd undervisning enligt grundskolans kursplan. Den individuella studieplanen med parallelllagda kurser under tre år och genomförandet av undervisningen medför att eleven inte ges möjlighet att bli behörig till naturbruksprogrammet inom högst ett år.

Skolinspektionen bedömer därför att Helgesbogymnasiet brister i att möjliggöra för elever att få godkänt betyg i grundskolekurser för att så snart som möjligt kunna antas till naturbruksprogrammet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten inte uppfyller författningarnas krav i avseendet introduktionsprogrammet finner Skolinspektionen skäl att förelägga Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i

2015-06-25

9 (16)

Dnr 44-2014:7891

skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Psykologisk och specialpedagogisk kompetens ska användas i förebyggande och hälsofrämjande arbete, för att stödja elevernas utveckling mot målen.
- Säkerställa att det finns tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens för att stödja lärarna i kartläggningen av elevers behov, extra anpassning av undervisningen samt ge stöd till elever som behöver det.

Motivering till bedömning av brist

Skollagen anger att elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, socialpsykologiska och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Vidare anges i skollagen att det under utredningen av elevers behov av särskilt stöd ska ske samråd med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. I Skolverkets allmänna råd med kommentarer om *Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram* (SKOLFS 2014:40) anges att det i den specialpedagogiska yrkesrollen ingår att stödja lärarna och medverka i det förebyggande arbetet med att undanröja hinder och svårigheter i olika lärmiljöer inom verksamheten.

Av dokument och intervjuer framkommer att elevhälsan på Helgesbogymnasiet omfattas av skolsköterska och kurator. Elevhälsans arbete leds av skolenhetens rektor. Vidare framgår att det finns tillgång till medicinska och psykologiska insatser genom Previa företagshälsovård. Av intervjuer med rektorn och skolsköterskan framgår emellertid att lärare med specialpedagogisk kompetens saknas i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbetet och att psykologen inte används i elevhälsans arbete.

Vid intervjuer med elevhälsan, rektorn och av dokumentation framgår också att Helgesbogymnasiets elevhälsa saknar tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens. Avsaknad av personal med specialpedagogisk kompetens medför att lärarna inte

2015-06-25

10 (16)

Dnr 44-2014:7891

får stöd i arbetet med extra anpassning av undervisningen för de elever som behöver sådant, enligt rektorn. Vidare visar utredningen att det inte finns tillräckliga specialpedagogiska resurser för att bistå lärarna i arbetet med att utreda elevers behov av särskilt stöd samt för att tillgodose deras behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete då den psykologiska kompetensen inte ingår i arbetet och att den specialpedagogiska kompetensen saknas på skolenheten.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten på Helgesbogymnasiet inte uppfyller författningarnas krav i avseendet elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete finner Skolinspektionen skäl att förelägga Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektor planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektor fördelar resurser inom skolenheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. (2 kap. 10 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

2015-06-25

11 (16)

Dnr 44-2014:7891

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Bedriva ett kvalitetsarbete som omfattar uppföljning och analys av vad i verksamheten som påverkar och orsakar skolenhetens resultat.
- Besluta om utveckling av utbildningen mot bakgrund av denna uppföljning.
- Fördela resurser efter elevernas olika behov och förutsättningar.
- Dokumentera kvalitetsarbetet så att den är ändamålsenlig för gymnasieskolenhetens kvalitetsarbete.

Motivering till bedömning av brist

Skollagen anger att rektorn ska ansvara för att det på skolenhetsnivå genomförs ett kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Vidare framgår av skollagen att rektorn beslutar om sin inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. Av läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11) framgår rektorns ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. I Skolverkets allmänna råd med kommentarer om det *Systematiska kvalitetsarbetet – för skolväsendet* (SKOLFS 2012:98) anges att rektorn bör sammanställa enhetens resultat och se till att det finns underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkat måluppfyllelsen. Vidare framgår att det är utifrån analyser av vad i verksamheten som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen som beslut om insatser ska göras.

Uppföljning av resultat och måluppfyllelse

I rektorns redovisning av resultat för läsåret 2013/14, som sänds till huvudmannen, finns sammanställningar av kunskapsresultat i svenska, engelska och matematik. Vidare redovisas andelen elever som erhöll yrkesexamen och studiebevis samt andelen elever med grundläggande behörighet till högskolan. Av rektorns redovisning framgår även antalet elever som gjort studieavbrott samt översiktligt resultaten av elevenkäter samt andel lärare med lärarlegitimation. Redovisningen till huvudmannen saknar emellertid beskrivningar och analyser av hur undervisningens genomförande påverkat måluppfyllelsen. Likaså saknas en redogörelse för hur givna förutsättningar påverkat den samma. Vidare kan inte Helgesbogymnasiets resultat utläsas då rektorns resultat-redovisningen redovisas tillsammans med Ingelstorpgymnasiet.

Analys och bedömning av utvecklingsbehov och resursfördelning

Vid intervjun med rektorn, som tillträdde rektorstjänsten hösten 2014, framkommer att skolan saknat dokumenterat kvalitetsarbete med sammanställningar av resultat och analyser av såväl värdegrunds- som kunskapsresultat och beslut om utvecklingsåtgärder. Vidare beskriver lärarna och elevhälsans personal i intervjuerna olika bilder om det förekommer sammanställningar av kunskap- och värdegrundsresultat och i vilken omfattning dessa diskuteras på skolan. Några lärare beskriver att de tagit del av information om andelen elever som får gymnasieexamen, om de trivs på skolan och är nöjda med sin utbildning. Andra lärare och skolsköterskan säger sig inte ha deltagit i någon resultatuppföljning tillsammans med rektor. Av elevintervjuerna framgår att

2015-06-25

12 (16)

Dnr 44-2014:7891

eleverna får utvärdera undervisningen med hjälp av enkäter samt att genomförs enkätundersökningar om elevernas upplevelse av trygghet och trivsel på skolan. Eleverna kan inte påminna sig om att de fått någon återkoppling eller redovisning av enkätresultaten från lärare eller rektor.

Utredningen visar att rektorn inte har samordnat arbetet med att sammanställa enhetens resultat. Rektorn inte heller lett arbetet med att analysera vad i verksamheten som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Vidare visar utredningen att rektor inte omfördelar resurser för att säkerställa att elev i behov av särskilt stöd får det stöd elev har rätt till.

Sammantaget visar utredningen att uppföljningen av resultat och måluppfyllelse inte innefattar sammanställningar och analyser av värdegrunds- och kunskapsresultat av samtliga gymnasiegemensamma och programgemensamma ämnena och inte heller resultat för introduktionsprogrammen. Vidare saknas analyser som visar på hur förutsättningarna för utbildningen påverkar måluppfyllelsen. Rektorn saknar därmed underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkat måluppfyllelsen och saknar därmed underlag för att fatta beslut om insatser och för att fördela resurser inom skolenheten efter olika elevers behov och förutsättningar. Rektorn saknar även underlag för att informera huvudmannen om gymnasieskolenhetens behov och förutsättningar.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Helgesbogymnasiets arbete med att planera, följa upp och utveckla utbildningen. Rektorn måste se till att värdegrunds- och kunskapsresultat sammanställs och analysera vad i verksamheten som påverkar och orsakar resultaten så att hen kan besluta om prioriterade utvecklingsområden och fördela resurser. Vidare ska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Helgesbogymnasiet inte uppfyller författningarnas krav i avseendet att planera, följa upp och utveckla utbildningen finner Skolinspektionen skäl att förelägga Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utma-

2015-06-25

13 (16)

Dnr 44-2014:7891

ningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat.

Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Garanterad undervisningstid i yrkesprogram

En viktig förutsättning för att uppnå utbildningens mål är att elever får undervisning i en tillräcklig omfattning. Tillsammans med andra faktorer som ett aktivt lärarstöd och en god arbetsmiljö har undervisningstiden betydelse för vilka resultat som uppnås. Elever på yrkesprogrammen har enligt skollagen rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Undervisningen behöver planeras och genomföras på ett sådant sätt att varje elev får sin garanterade undervisningstid. I detta ingår att skolenheten följer upp vilken under-

2015-06-25

14 (16)

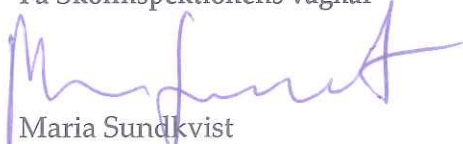
Dnr 44-2014:7891

visning som faktiskt blivit av för att kunna kompensera elever för förlorad undervisningstid, exempelvis vid inställda lektioner eller om en elevs undervisningspass förläggs samtidigt som elevens arbetsplatsförlagda lärande (APL).

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Sundkvist
Avdelningschef

Christina Lindh
Utredare/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Helgesbogymnasiet

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

2015-06-25

16 (16)

Dnr 44-2014:7891

Fakta om Helgesbogymnasiet

Huvudman för Helgesbogymnasiet är Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge med organisationsnummer 2622000-0071. Skolan ligger i Kalmar kommun. Helgesbogymnasiet bedriver utbildning inom det nationella naturbruksprogrammets (NB), inriktning skog samt två introduktionsprogram (IM), programinriktat individuellt val (IM PRO) samt yrkesintroduktion (IM YRK).

Helgesbogymnasiet har vid tillsynbesöket 24 elever. Skolenheten leds av en rektor som också är rektor för Ingelstorp gymnasiet. Undervisningen i de gymnasiegemensamma ämnena, elevhälsan, skolbiblioteket och elevinternatet är förlagd på Ingelstorp gymnasiet och den skolförlagda yrkesutbildningen genomförs på Helgesbogymnasiet.